

OPERATIIVINEN SOPIMUS 2020

Toimiala: Hyvinvointitoimiala

Palvelualue: Perhe- ja sosiaalipalvelut

Sopimuksen tarkoitus:

Operatiivisessa sopimuksessa määritellään palvelualueen tavoitteet palveluiden järjestämiseen, resurssien käyttämiseen ja henkilöstön hyvinvointiin liittyen. Sopimuksessa määritellyt tavoitteet ovat Sosiaali- ja terveyslautakuntaan nähden sitovia.

1 Lähtökohdat

1.1 Kuvaus toiminnasta

Palvelualueen tehtävänä on tuottaa sosiaalihuoltolain ja sosiaalihuollon erityislainsäädännön mukaisia sosiaalityön palveluja aikuisille ja lapsille, sosiaali- ja terveydenhuoltoon kuuluvia psykososiaalisia palveluja, mielenterveys- ja päihdepalveluja, terveydenhuoltolain mukaisia neuvolan ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja sekä oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisia psykologipalveluja, vastaanottopalveluja pakolaisille ja paluumuuttajille sekä tulkki- ja käännöspalveluita. Lisäksi palvelualueen tehtävänä on tuottaa hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja sekä vastata riita- ja rikosasian sovittelun järjestämisestä.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät

Erityisesti mielenterveyskuntoutujien ja päihdehuollon asumispalvelujen kysyntä on kasvanut. Myös lastensuojelun ja sosiaalihuoltolain mukaisten perhepalvelujen kysyntä on pysynyt suurena.

Positiivinen rakennemuutos tuo kaupunkiin lisää asukkaita ja lisää myös perustason lasten ja perheiden palvelujen kysyntää. Parantunut työllisyys ei ole kuitenkaan vähentänyt sosiaalipalvelujen kysyntää.

Palvelujen tarvetta kuvaavat tunnusluvut	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lastensuojelun asiakkaana olevat, osuus 0-17 v. väestöstä (määritelmä muuttunut 1.4.2015)	10,4	8 %	7 %	6,8 %	6,6 %	..			
Neuvolan asiakkaana olevat lapset						12354			
Perusopetuksen piirissä olevat lapset						13568			
Lapsiperheiden kotipalvelua saavat perheet	94	124	243	321	385				
Aikuissosiaalityön asiakkaat	2900			
Lapsiperhesosiaalityön asiakkaana olevat perheet	2200			
Lastensuojelun kokonaiskustannus €/ 0-20-vuotiaasta asukas (1.1.2020 jälkihuolto-oikeus laajenee alle 25-vuotiaisiin)	1221	1220	1222	1314	1346	..			
Päihde- ja mielenterveyspalvelujen asumispalvelujen kokonaiskustannus M€	13,76	14,80	14,04	..			

1.3 Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet

Palveluja kehitetään vaikuttavammiksi ja asiakkaan osallisuutta vahvistetaan. Palvelurakennemuutos jatkuu lastensuojelussa ja asumis- ja päihdepalveluissa. Vanhemmuuden tukeminen ja terveiden elämäntapojen edistäminen ovat läpäisyperiaatteella mukana toiminnan kehittämisessä. Kehittämistyötä tehdään linjassa maakunnan sote-valmistelun kanssa.

Strategiset painopisteet:

Asiakaslähtöiset palveluprosessit: palvelualueen toiminnan ja organisaation muutos paremmin asiakkaan palveluprosessia ja työn laatua tukevaksi
Ehkäisevän työn kehittäminen.

Palvelujen kustannusvaikuttavuuden parantaminen

Esimiesten tukeminen muutoksessa: koulutukset, tiedonkulku ja osallisuus muutoksessa

Palvelujen digitalisointi – sähköisten palvelujen käyttöönotto: neuvola, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto kärjessä

Palveluohjauksen kehittäminen: Kehittämishankkeista uusia välineitä – ODA-hankkeen tuotteet mm. ulkomaalaistoimiston kehittämistyönä

2 Taloudelliset tavoitteet

2.1 Määrärahat

1.000 €	TA 2018	TA 2019	TA 2020
Tulot	9 452	9 603	10 946
Menot	92 817	101 054	110 862
Netto	83 365	91 451	99 916
Muutos-%	+ 3,8 %		

3 Resurssien käyttö

3.1 Työvoiman käyttö

	TA 2018	TA 2019	TA 2020
Htv	774,8	797	Tavoite tarkennetaan myöhemmin
Palkat ja palkkiot	30 289 692	29 894 765	33 392
Sijaistus %	65 %	65%	<65%
Sairauspoissaolo%	3,5 %	3,5%	<3,5%

4 Toiminnalliset tavoitteet

4.1 Projektit

Hanke	Projekti	Nykyinen vaihe
Hyton kehittämisohjelma / Lastensuojelumenojen hillintä	Lastensuojelun hankintojen kehittäminen	V2 Toteuttamiskelpoisuuden arviointi (Valmisteluvaihe)
Hyton kehittämisohjelma / Lastensuojelumenojen hillintä	Lastensuojelun perhehoidon kehittäminen	V2 Toteuttamiskelpoisuuden arviointi (Valmisteluvaihe)
Hyton kehittämisohjelma / Lastensuojelumenojen hillintä	Lastensuojelun sijoituksissa oman tuotannon lisääminen ja ostopalvelujen vähentäminen	V2 Toteuttamiskelpoisuuden arviointi (Valmisteluvaihe)
Hyton kehittämisohjelma / Lastensuojelumenojen hillintä	Perheiden varhaisen tuen kehittäminen	V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)
Hyton kehittämisohjelma / Lastensuojelumenojen hillintä	Perhekeskustoimintamallin käyttöönotto	V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)
Mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittäminen		V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)
Mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittäminen	Asumispalvelujen palvelurakenteen keventäminen	V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)
Mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittäminen	Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelujen tehostaminen	V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)
Työikäisten sosiaalipalvelujen kehittäminen		V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)
Työikäisten sosiaalipalvelujen kehittäminen	Asumisneuvonnan laajentaminen (Asta-hanke)	V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)
Työikäisten sosiaalipalvelujen kehittäminen	Palvelu- ja asiakasohjauksen kehittäminen	V4 Projektin toteutus (Toteutusvaihe)

5 Henkilöstön hyvinvointi ja työelämän laatu

5.1 Toimialoittain/palvelualueittain seurattavat

Kunta 10- mittarit	TOT 2016	TOT 2018	TA 2020
Työnantajan suosittelu (suosittelee %)	67,9	58,7	70,0
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus	2,83	2,83	3,10
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä %)	40,1	53,6	70,0
Lisätietoja:			

6 Tunnusluvut

6.1 Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tyyppi	TOT 2018	TA 2019	Arvio TOT 2019	TA 2020	Seuranta- väli
Ehkäisevä terveydenhuolto ja varhainen tuki						
Neuvolat:						
<ul style="list-style-type: none"> • kotikäynnit (terveydenhoitajat) • arvio erityisen tuen tarpeessa olevien lasten määrästä 	K/T K/T	82% 12%	90% 18%	90% 18%	90% 18%	kk kk
Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto:						
<ul style="list-style-type: none"> • erityisen tuen tarpeen muk. käynti (oppilaat, perusopetus) 	K/T	7%	18%	18%	18%	kk
<ul style="list-style-type: none"> • erityisen tuen tarpeen muk. käynti (lukio, amat. oppil.) 	K/T	8%	18%	14%	14%	kk
<ul style="list-style-type: none"> • erityisen tuen tarpeen muk. käynti (amk) 	K/T	2%	10%	10%	10%	kk
Lapsiperheiden kotipalvelun palveluseteliasiakkaat	K/T	385	425	420	420	kk
Lapsiperheiden kotipalvelun palvelusetelitunnit	K/T	32760	30000	38000	38000	kk
Neuvolan perhetuen piirissä olevat alle 1-v perheet (% / perheiden määrä)	S/P	122/474 7,0%	70 perhettä ja 700 käyntiä	100 asiakasta ja 500 käyntiä	100 asiakasta ja 500 käyntiä	vuosi
Hoito- ja palvelutakuut:						
Asetuksen mukaiset terveystarkastukset						
<ul style="list-style-type: none"> • Äitiysneuvola (laajat) 	S/P	100%	95%	95%	95%	kk
<ul style="list-style-type: none"> • Lastenneuvola (laajat) 	S/P	100%	90%	100%	100%	kk
<ul style="list-style-type: none"> • Perusopetus (laajat) 	S/P	90%	95%	95%	95%	kk
<ul style="list-style-type: none"> • Terveystarkastus (2. aste: lukio, ammatillinen oppilaitos) 	S/P	85%	85%	85%	85%	kk
<ul style="list-style-type: none"> • Terveystarkastus (amk, ensimmäisen opiskeluvuoden terveystarkastuksessa käyneet) 	S/P	33%/671	35%/731	25%	25%	kk
Psykososiaaliset palvelut						
Kasvatus ja perheneuvola						
<ul style="list-style-type: none"> • Asiakkaat • Käynnit • Jono 	K/T K/T S/P	1782 8898 ei toteudu, kiireasiakas < 2 vrk	1700 9500 <21 vrk	1700 9000 ei toteudu	1800 9000 < 21	kk kk puolivuosi
Psykologiyksikkö						
<ul style="list-style-type: none"> • Asiakkaat 	K/T	1039	1000	1000	1100	kk kk

Tunnusluku	Tyyppi	TOT 2018	TA 2019	Arvio TOT 2019	TA 2020	Seuranta- väli
<ul style="list-style-type: none"> käynnit Jono < 21 vrk 	K/T S/P	4392 kiireisasiakas < 2 vrk	3500 < 21 vrk	toteutuu ei toteudu	3500 < 21	puolivuosi
Esi- ja perusopetuksen ja toisen asteen psykologit						
<ul style="list-style-type: none"> asiakkaat Käynnit 	K/T K/T	1998 7674	4000 6000	1900 7500	3000 7500	kk kk
Opiskelijahuoltolain palvelutakuu: palveluihin pääsy < 7 vrk	S/P	90 % toteutuu	95 %	90 %	100 %	puolivuosi
Perheoikeudellinen yksikkö						
<ul style="list-style-type: none"> sopimuksia määrä henkilöitä - elatussopimuksia - huolto- ja tapaamissopimuksia - sopimuksia lapsen huollosta - tapaamissopimuksia 		4994 3291 3634 818 797 745	tasainen tasainen seurantamittari seurantamittari seurantamittari seurantamittari	5800 5500 2000 1800 1000 1000	nousee nousee nousee nousee nousee nousee	puolivuosi
Päihdehuollon asumispalveluiden ostopalvelujen asiakkaiden määrä, poikkileikkaus:	V	2 32	nouseva	283	laskeva	kk
<ul style="list-style-type: none"> tehostettu palveluasuminen palveluasuminen tuettu asuminen 	K/T K/T K/T	38 45 150	tasainen tasainen nouseva laskeva	48 45 190 4000	laskeva nouseva laskeva laskeva	kk kk kk kk
asumispalveluiden menot, yhteensä (tuhat euroa)						
Päihdehuollon asumispalveluiden omien yksiköiden yksiköissä asiakkaiden määrä, poikkileikkaus:	V	186	tasainen	187	tasainen	kk
<ul style="list-style-type: none"> tehostettu palveluasuminen/laitosasuminen palveluasuminen tuettu asuminen asumisvuorokaudet (kumulatiivinen) 	K/T K/T K/T	15 68 104	tasainen tasainen nouseva laskeva	19 63 105 65000	tasainen tasainen nouseva laskeva	kk kk kk kk
Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluiden ostopalvelujen asiakkaiden määrä, poikkileikkaus:	V	575	laskeva	600	laskeva	kk
<ul style="list-style-type: none"> tehostettu palveluasuminen palveluasuminen tuettu asuminen 	K/T K/T K/T	167 213 197	laskeva tasainen laskeva laskeva	170 210 220 13000	laskeva tasainen laskeva laskeva	kk kk kk kk
asumispalveluiden menot, yhteensä (tuhat euroa)						
Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluiden omien yksiköiden asiakkaiden määrä, poikkileikkaus						
<ul style="list-style-type: none"> tuettu asuminen asumisvuorokaudet (kumulatiivinen) 	K/T	26 6239	tasainen tasainen	22 7900	tasainen tasainen	kk kk
Sosiaalityö						
Aikuissosiaalityö						
<ul style="list-style-type: none"> Aikuissosiaalityön asiakassuunnitelmat Aikuisosiaalityön palvelutarpeen arvioinnit 		..	lähtötaso lähtötaso	700 500	nouseva 900 nouseva 700	kk kk

Tunnusluku	Tyyppi	TOT 2018	TA 2019	Arvio TOT 2019	TA 2020	Seuranta- väli
Palveluohjaus Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki (ei pakolaisten ja paluumuuttajien toimeentuloki) <ul style="list-style-type: none"> Kotitalouksien määrä Toimeentulotuen eurot Myönnetyt sosiaaliset luotot 		3595 1 557 763 ..	3 400 1 448 000 lähtötaso	toteutuu ylittyy 26	3900 2 014000 40	kk kk neljännes- vuosittain
Ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen palvelutakuut: <ul style="list-style-type: none"> Muu kuin kiireellinen tapaus Pääsy keskustelemaan toimeentulotuesta sosiaalityöntekijän tai -ohjaajan kanssa 	L/V	toteutuu	toteutuu	toteutuu	toteutuu	puolivuosi
	L/V	toteutuu	toteutuu	pääosin toteutuu	toteutuu	puolivuosi
Lapsiperhesosiaalityö <ul style="list-style-type: none"> Lastensuojeluilmoitusten määrä Lastensuojeluilmoitusten kohteena olevien lasten määrä Lapsiperhesosiaalityön palvelutarpeen arvioinnit Lapsiperhesosiaalityön asiakassuunnitelmat Erityistä tukea tarvitsevien lasten määrä Erityistä tukea saavan lapsen asiakassuunnitelmat Oman perhetyön piirissä olevien <ul style="list-style-type: none"> lapsiperhesosiaalityön perheiden määrä erityistä tukea saavien lasten perheiden määrä 	K/T	6509	6200	6500	6900	kk
	K/T	3163	2800	3000	3200	kk
		..	lähtötaso	200	400	kk
	K/T	..	lähtötaso	300	400	kk
		1006	800	1000	1200	kk
		..	lähtötaso	500	1400	-
	K/T	112	250	ylittyy	550	kk
					260 60 200	
<ul style="list-style-type: none"> Lapsen sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukaiset palvelutakuut <ul style="list-style-type: none"> lastensuojelutarpeen välitön tilannearvio lastensuojelun tarpeen selvityksen aloittaminen 7 vuorokauden kuluessa lapsen sosiaalihuoltolain mukainen palvelutarpeen arviointi, jossa arvioidaan lastensuojelun tarve, valmis 	L/V	toteutuu	toteutuu	toteutuu	toteutuu	puolivuosi
		..	< 7 vrk	lähes toteutuu	toteutuu	
		..	< 3 kk	lähes toteutuu	toteutuu	
Lastensuojelu						
Lastensuojelun avohuolto <ul style="list-style-type: none"> asiakkaana olevat 0-17-vuotiaat 	L/V	1530	1400	1250	laskeva 1200	kk

Tunnusluku	Tyyppi	TOT 2018	TA 2019	Arvio TOT 2019	TA 2020	Seuranta- väli
<ul style="list-style-type: none"> • asiakassuunnitelmat • Lastensuojelun tehostettu perhetyö <ul style="list-style-type: none"> ○ perheiden määrä (kumulatiivinen, v. 2018 saakka lastensuojelun perhetyö ja intensiiviperhetuki) 	L/T	..870 205 311	lähtötaso 300 300	420 350 225	450 300 270	kk kk kk
• Vuoden aikana huostaan otetut lapset	L/T	47	pysyy ennallaan	65	tasainen	kk
<ul style="list-style-type: none"> • Avohuollon sijoitukset yhteensä <ul style="list-style-type: none"> ○ omiin vastaanottokoteihin ○ omiin pitkäaikaislaitoksiin ○ päiväystyöperheisiin ○ ostopalvelulaitokseen Ostopalvelulaitoksien menot, yhteensä (tuhat euroa)	L/V L/V L/V L/V	52 14 29 .. 148	laskeva laskeva nouseva laskee 2018 tasosta laskeva	57 20 35 25 243	laskeva laskeva tasainen laskeva laskeva	kk kk kk kk kk
<ul style="list-style-type: none"> • Kiireelliset sijoitukset yhteensä <ul style="list-style-type: none"> ○ omiin vastaanottokoteihin ○ omiin pitkäaikaislaitoksiin ○ päiväystyöperheeseen ○ muuhun perheeseen ○ ostopalvelulaitokseen Ostopalvelulaitoksien menot, yhteensä (tuhat euroa)	L/V L/V L/V L/V	73 8 30 .. 17 385	laskee v. 2018 tasosta tasainen laskeva nouseva tasainen laskee 2018 tasosta laskeva	180 80 20 30 15 15 180	laskee kasvaa laskeva nouseva nouseva laskeva laskeva	kk kk kk kk
Lastensuojelun sijaishuolto <ul style="list-style-type: none"> • Sijoitettujen huostaan otettujen lasten määrä poikkileikkausajankohtana yhteensä <ul style="list-style-type: none"> • omat laitokset • ostopalvelulaitokset • perhehoito <ul style="list-style-type: none"> • toimeksiantosuhteinen perhehoito • ammatilliset perhekodit 	L/V K/T L/V L/V L/V	377 61 104 212 188 24	laskeva laskeva laskeva nouseva nouseva nouseva	60 59 104 toteutuu 210 24	laskeva nouseva laskeva nouseva nouseva tasainen	kk kk kk kk kk
<ul style="list-style-type: none"> • Huostaanotettujen lasten sijoitusten kustannukset (tuhat euroa) <ul style="list-style-type: none"> • laitoshoidot <ul style="list-style-type: none"> ○ omat lastenkodit ○ ostopalvelulaitokset • perhehoito <ul style="list-style-type: none"> ○ toimeksiantosuhteinen perhehoito ○ ammatillinen perhekoti 	L/V L/V T/T L/V	31483 10591 11882 6236 2774	laskeva laskeva tasainen laskeva nouseva nouseva	kasvaa kasvaa toteutuu kasvaa v. 2018 tasossa laskee	laskeva laskeva nouseva laskeva nouseva nouseva	neljännes- vuosi

Tunnusluku	Tyyppi	TOT 2018	TA 2019	Arvio TOT 2019	TA 2020	Seuranta- väli
• Lakkautetut huostaanotot		11	seurantamittari	5	nouseva	puolivuosi
Jälkihuolto 18-24 v.						
• tukiasumisen piirissä olevien nuoret	S/P	85	tasainen	63	nouseva	kk
• Sijoitettut jälkihuollettavat nuoret poikkileika- kusajankohtana yhteensä	L/V	21	laskeva	27	tasainen	kk
• omat laitokset	L/V	0	laskeva	toteutuu	tasainen	kk
• ulkopuoliset laitokset	L/V	11	tasainen	toteutuu	tasainen	kk
• perhehoito			laskeva	tasainen	tasainen	kk
• toimeksiantosuhteinen perhehoito	K/T	10	tasainen	16	tasainen	kk
• ammatillinen perhekoti	L/V	0	tasainen	toteutuu	tasainen	kk
Varsinais-Suomen sovittelutoimisto						
• sovittelualoitteiden määrä	K/T	1265	800	1200	900	kk
Turun seudun tulkikeskus						
• tulkkaustuntien määrä	K/T	43398	40 000	37410	40000	kk
• käänössivujen määrä	K/T	6218	6 000	4900	5000	
Koko palvelualueen yhteiset:						
Asiakastyytyväisyyskyselyt:						
• kouluarvosana (ka) asteikko 1-10	L/V	8,8	parempi kuin 2018	toteutuu	parempi kuin 2019	vuosi
• palvelun arviointi (ka) asteikko 1-5	L/V	4,5	parempi kuin 2018	toteutuu	parempi kuin 2019	vuosi

Tunnusluvun tyyppi:

V= Volyymi

L/V=Laatu/vaikuttavuus

S/P=Saataavuus/peittävyys

T/T=Tuottavuus/taloudellisuus